

Az utasforgalomra vonatkozó vám és egyéb szabályok

2012.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal jelen kiadványában hasznos információkkal kíván szolgálni azoknak, akik turistaként utaznak az Európai Unión belül, vagy nem uniós államból (harmadik ország) az Európai Unió valamely országába.

Európai Unión belül utazókra vonatkozó szabályok

Az Európai Unió szabályai biztosítják az áruk szabad mozgását a tagállamok között. Ez azt jelenti, hogy Magyarországról egy másik tagállamba történő árukivitelhez, illetve onnan Magyarországra történő árubehozatalhoz nem kapcsolódik vámeljáráás.

Az utazás során magáncélra (személyes használatra, ajándékba) vásárolt, nem kereskedelmi jellegű áruk kivitele, behozatala nincs korlátozva. Vannak azonban bizonyos áruk (például kedvtelésből tartott állatok, vadászfegyverek, alkohol, dohánytermék, kábítószer-tartalmú gyógyszerek stb.), amelyek Európai Unión belüli szállítása korlátozásokhoz, illetve speciális engedélyekhez kötött.

Ezen termékekről, szabályokról külön fejezetben adunk tájékoztatást.

Az Európai Unión kívülről (harmadik országból) Magyarországra érkezőkre vonatkozó szabályok

Harmadik országból érkező utasok személyi poggyászában lévő alábbi áruk hozhatók be **vám- és adómentesen**:

Alkoholtermékek és alkoholt tartalmazó italok (kizárólag a 17. életévüket betöltött utasok esetén) legfeljebb

- 4 liter szőlőbor
- 16 liter sör
- 1 liter 22 térfogatszázaléknál nagyobb alkoholtartalmú alkoholtermék vagy legalább 80 térfogatszázalék alkoholtartalmú nem denaturált alkoholtermék, vagy
- 2 liter 22 térfogatszázaléknál nem nagyobb alkoholtartalmú alkoholtermék, köztes alkoholtermék, pezsgő vagy egyéb bor

Dohánytermékek (kizárólag a 17. életévüket betöltött utasok esetén) legfeljebb

Légi utasok	Légi utasoktól eltérő utasok
<ul style="list-style-type: none">- 200 db cigaretta, vagy- 100 db szivarka (darabonként 3 grammnál nem nagyobb tömegű), vagy- 50 db szivar, vagy- 250 gramm fogyasztási dohány	<ul style="list-style-type: none">- 40 db cigaretta, vagy- 20 db szivarka (darabonként 3 grammnál nem nagyobb tömegű), vagy- 10 db szivar, vagy- 50 gramm fogyasztási dohány

A dohány és alkoholtermékekre (kivéve a szőlőbor és sör) vonatkozóan a törvény a mennyiséghatáron túl további feltételt határoz meg olyan formában, hogy ezen termékeknél a fentiekben meghatározott mennyiségi korlátok külön-külön jelentik az adómentességi

értékhatar 100 %-át. A dohány, illetve az alkoholdermék esetén a meghatározott mennyiségghatarok százalékos részarányainak együttes összege azonban nem haladhatja meg a 100 százalékot.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha a légi utastól eltérő utas behoz 40 szál cigarettát, úgy vám- és adómentesség csak ezen mennyiségre adható, a további dohánytermékekre (szivarka, szivar, fogyasztási dohány) vám- és adómentesség már nem adható. Amennyiben 20 szál cigarettát (mennyiségghatar 50 %-a) hoz be, úgy vám- és adómentesen behozhat még 5 db szivart, vagy 10 db szivarkát, vagy 25 gramm fogyasztási dohányt (mennyiségghatar további 50 %-a).

Egyéb áruk

A fenti árukon túl 300 EUR (88 000,- forint), illetve légi forgalomban 430 EUR (127 000,- forint) értékhatarig hozható be áru vám- és adómentesen.

A 15 év alatti utasok 150 EUR (44 000,- forint) értékhatarig hozhatnak be – az utazási forgalomtól függetlenül – árut vám- és adómentesen.

A vám- és adómentesség további feltétele, hogy a behozatal

- alkalmi jellegű legyen (olyan behozatal, amely ésszerű időn belül nem egy sorozat részeként valósul meg), és
- kizárólag az utas vagy annak családtagjai személyes használatára vagy ajándék céljára szánt árucikkekből áll, és
- amelyek jellege és mennyisége nem lehet olyan, ami kereskedelmi célú behozatalra utal.

Ha a vámmentesség bármely feltétele nem teljesül, úgy a behozatalra csak a vám és adók (általános forgalmi adó, jövedéki adó stb.) megfizetését követően kerülhet sor!

A vámmentesség jogszerű igénybevételét a vámhatóság **fokozottan ellenőrzi!**

Üzemanyag

Behozatali vámoktól mentesen hozható be (kizárólag a 17. életévüket betöltött utasok esetén) a Közösség vámterületére belépő magán- és kereskedelmi gépjárművek és motorkerékpárok, valamint különleges konténerek szabványos tartályaiban lévő üzemanyag.

Behozatali vámoktól mentesen hozható be továbbá a magán gépjárművek és motorkerékpárok hordozható tartályaiban szállított, járművenként legfeljebb 10 liter üzemanyag, amely nem sérti az üzemanyag birtoklásáról és szállításáról szóló nemzeti rendelkezéseket.

Vámmentességhez kapcsolódó korlátozás alapján a vámmentesen behozott üzemanyag nem használható más járműben, mint amelyben azt behozták, abból a mentességben részesülő személy nem távolíthatja el, és nem tárolhatja, kivéve annak a járműnek a szükséges javítási idejére, továbbá nem ruházhatja át, sem visszterhesen, sem ingyenesen.

Fentiek be nem tartása a kérdéses termékre vonatkozó behozatali vám alkalmazását vonja maga után a rendelkezés nem teljesítésének napján, az áruk fajtája alapján alkalmazandó vámtétel, és azon a napon az illetékes hatóságok által megállapított vagy elfogadott vámérték alapján.

Egyes termékek Európai Unióba, illetve harmadik országba történő kivitelére, behozatalára vonatkozó speciális szabályok

Élelmiszer

Általánosságban elmondható, hogy harmadik országból (nem EU tagországból) Magyarországra történő visszautazásunk során ne hozzunk magunkkal nyers húst, hentesárut, hústartalmú élelmiszert, tej- és tejtartalmú terméket (könnyen romlandó élelmiszer), mivel ezek behozatala csak a vonatkozó szigorú szabályok és állatorvosi ellenőrzések betartásával engedélyezett.

Kiutazáskor – utazás idejére összekészített élelmiszercsomagban – szintén nem ajánlatos magunkkal vinni ezen termékeket, mivel azok harmadik országba történő bevitele általában tilos, illetve szigorú feltételekhez kötött (az egyes országok erre vonatkozó szabályairól az illetékes magyarországi diplomáciai képviseltek tudnak felvilágosítást adni).

Bármikor lehetnek továbbá olyan termékek, melyek – az utóbbi időkben előfordult különböző, állatok által terjesztett betegségek terjedésének megakadályozása érdekében – ideiglenesen úgynevezett beviteli/ kiviteli tiltó listára kerülnek.

Érdemes tehát az utazás előtt az aktuális szabályokról érdeklődni.

Amennyiben nem uniós állampolgár harmadik országból érkezik Magyarországra, úgy ő is – országoktól függően – csak a vonatkozó szigorú szabályok és állatorvosi ellenőrzések betartásával hozhatja be a fentiekben részletezett könnyen romlandó élelmiszereket.

Gyógyszerek

Az Európai Unión belül való utazásunk során a folyamatos gyógyszeres kezelésben részesülők – az utazás időtartalmával összhangban – a kezelőorvos által előírt mennyiségű gyógyszert vihetik magukkal.

Ehhez célszerű orvosi igazolást („Igazolás gyógyszerkészítmények birtoklására kezelés alatt álló utazók számára”) beszerezni, mely igazolás nyomtatványa, valamint a szükséges további információk a *„Tájékoztató külföldi utazás során a gyógykezeléshez szükséges gyógyszerek kivitelének igazolásáról”* címmel az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat honlapján a Gyógyszerellátás felügyelete/Gyógyszerek és utazás elérhetőség alatt található.

Harmadik országba való utazásunk során is jellemzően ez a szabály érvényesül (az egyes harmadik országok erre vonatkozó szabályairól az illetékes magyarországi diplomáciai képviseltek tudnak felvilágosítást adni).

A kábítószeres és pszichotrop készítmények (nyugtatók, élnékítők, hallucinogének) Európai Unióba, illetve harmadik országba való kivitele külön engedélyezési kötelezettség alá tartozik (ezzel kapcsolatban az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal Kábítószerügyi Főosztály ad bővebb felvilágosítást).

Amennyiben nem uniós állampolgár harmadik országból érkezik Magyarországra, úgy a betegsége kezelésére az orvos által igazolt gyógyszereket behozhatja olyan mennyiségben, amely az itt tartózkodása idejére indokolt.

Amennyiben nem uniós állampolgár harmadik országból érkezik Magyarországra, úgy a betegsége kezelésére az orvos által igazolt gyógyszereket behozhatja olyan mennyiségben, amely az itt tartózkodása idejére indokolt.

Háziállatok

Házi kedvencünket (kutya, macska, vadászgörény) az Európai Unión belüli utazásunk során állatútlevéllel (pet passport) vihetjük magunkkal. Az állatútlevelet a lakóhely szerint illetékes állatorvos adja ki, amennyiben az állat rendelkezik a szükséges védőoltásokkal, és azonosítása

tetoválással vagy mikrochippel megoldott (egyres uniós országokba kizárólag csak mikrochippel lehet az állatot bevinni).

Házi kedvencel való utazás előtt mindenképpen javasolt felkeresni a lakóhely szerint illetékes állatorvost.

Házi kedvencünkkel harmadik országba való utazásunk során az adott ország erre vonatkozó szabályairól az illetékes magyarországi diplomáciai képviseltek tudnak felvilágosítást adni.

Amennyiben nem uniós állampolgár harmadik országból érkezik Magyarországra, úgy házi kedvencének egyedi azonosítással (tetoválás vagy mikrochip), a szükséges védőoltásokkal, egyszeri beutazásra szóló állatorvosi bizonyítvánnyal, illetve egyes esetekben állatútlevéllel kell rendelkeznie.

Vadászati, sportcélú fegyverek

A vadászati és sportcélú fegyverek az Európai Unión belül – valamint az Európai Unióból történő kilépés/belépés esetén is – európai lőfegyvertartási engedéllyel szállíthatóak. Harmadik országba való bevitelükkel kapcsolatos szabályokról az illetékes magyarországi diplomáciai képviseltek tudnak felvilágosítást adni.

Az Európai Unió valamely tagállamában lakóhellyel nem rendelkező személy harmadik országból történő határátlépése alkalmával a vámhatóság képviselője által kiadott – igazgatási szolgáltatási díjköteles – fegyver- és lőszerkísérő igazolás alapján jogosult lőfegyverét a hozzá tartozó lőszerrel együtt vadászatra, sportlövőversenyre behozni, kivinni, illetve az ország területén átszállítani, ha a Magyar Köztársaság területén tervezett tartózkodása a 90 napot nem haladja meg.

A vadászaton való részvételt hitelt érdemlően a vadásztatást szervező meghívólevelével, valamint vadászati engedéllyel szükséges igazolni.

A Magyar Köztársaságban nyilvántartásba vett sportegyesület sportlövője részére a sportlőfegyver és lőszer kivitelére vonatkozó jogosultságot az országos sportági szakszövetség igazolja a fegyverkiviteli engedéllyel, valamint a versenyzési engedéllyel.

A sportlövészetben való részvétel hitelt érdemlően igazolható, amennyiben rendelkezésre áll a Magyar Sportlövő Szövetség által kiadott engedély, valamint a sportversenyt rendező szervezet meghívólevele.

A Magyar Sportlövő Szövetség által kiadott igazolást, valamint a meghívólevelet a Magyar Köztársaság területére való beléptetés/kiléptetés során és az ország területén való átszállítás esetén is vizsgálni kell.

Vásárlás esetén a rendőrség által kibocsátott megszerzési engedély birtokában vásárolt fegyver hozható be az EU területére. Az önvédelmi célra való behozatalt a várható beutazás, illetve átutazás helye szerint illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányság engedélyezheti.

Jövedéki termékek

A gazdasági tevékenységet nem folytató természetes személy által más tagállamban szabad forgalomba bocsátott és ott magáncélra megvásárolt, birtokolt, közvetlenül a természetes személy által belföldre behozott jövedéki termék belföldön adómentes.

Annak megítéléséhez, hogy az utas által belföldre behozott, illetve belföldről kivitt jövedéki termék magáncélú vagy gazdasági célú beszerzést, felhasználást szolgál-e, a vámhatóság az alábbiakat együttesen vizsgálja:

- a jövedéki termék tulajdonosa az adott jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet-e;
- a birtokban tartás indoka;

- a szállítás módja, a birtokban tartás, illetve tárolás helye;
- a jövedéki termék bizonylatai (eredetének igazolása);
- a jövedéki termék jellege, mennyisége, az utóbbi esetében tekintettel a jövedéki adótörvényben meghatározott kereskedelmi mennyiségekre (a folyékony tüzelő-, fűtőanyagok, valamint az üzemanyag kivételével).

A jövedéki adótörvény alkalmazásában kereskedelmi mennyiségűnek:

- a cigaretta 800 darabot,
- a szivar 200 darabot, a szivarka 400 darabot,
- a fogyasztási dohány 1000 grammot,
- a sör 110 litert,
- a köztes alkoholtermék 20 litert,
- az alkoholtermék 10 litert,
- a bor és pezsgő együttesen 90 litert (ebből pezsgő legfeljebb 60 liter) meghaladó mennyisége minősül.

A folyékony tüzelő-, fűtőanyagok, valamint a 10 liter mennyiséget meghaladó üzemanyag, amelyet nem a jármű üzemanyagtartályában szállítanak, nem minősülhetnek gazdasági tevékenységet nem folytató természetes személy magáncélú beszerzésének.

A fenti jövedéki termékek harmadik országba való bevitelével kapcsolatos szabályokról az illetékes magyarországi diplomáciai képviseletnek tudnak felvilágosítást adni. Általánosságban elmondható, hogy a gépkocsi szabványos üzemanyagtartályában lévő üzemanyagot, valamint néhány doboz cigarettát (maximum 1 karton) harmadik országokba vámmentesen lehet bevinni.

Harmadik országból (nem EU-tagországból) Magyarországra az utas (függetlenül az állampolgárságától) „az Európai Unión kívülről (harmadik országból) Magyarországra érkezőkre vonatkozó szabályok” című fejezetnél meghatározott mennyiségű jövedéki terméket hozhatja be vám- és adómentesen.

Kulturális javak

A kulturális javak harmadik országba, illetve az Európai Unióba való kiviteléhez a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által kiállított engedély szükséges. A témával kapcsolatban részletes tájékoztató található a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal honlapján: <http://www.koh.hu>.

Készpénz-bejelentési kötelezettség az Európai Unió külső határain

Minden olyan, az Európai Unióba belépő vagy az Európai Uniót elhagyó utas, akinél – 10 000 euró vagy azt meghaladó összegű készpénz (akár különböző pénznemekben), – vagy ennek megfelelő összértékű, készpénz-helyettesítő eszköz (értékpapír, kötvény, részvény, utazási csekk stb.) van, a vámhatóságnak köteles erről írásban nyilatkozatot tenni.

A nyilatkozat a <http://ec.europa.eu/eucashcontrols> oldalról letölthető.

A nyilatkozatot annál a vámhatóságnál (vagy egyéb illetékes hatóságnál) kell megtenni, illetve benyújtani, ahol az utas belépett az Európai Unióba, vagy ahol elhagyta azt.

Az Európai Unió néhány tagállamában emellett léteznek külön ellenőrzési és nyilatkozattételi előírások a közösségen belüli készpénzforgalomra. Erről érdemes tájékozódni az utazás során érintett országok magyarországi diplomáciai képviseletein.

Az Európai Unió területéről külföldi utas által kivitt termék áfamentes értékesítése

Általános forgalmi adó alól mentes a külföldi utas által vásárolt termék, ha azt útipoggyászának részeként a közösség területéről kiszállítja. Az adómentes értékesítés feltételei:

- az utas, illetve megbízottja a terméket használatbavétel nélkül harmadik országba kiszállítja, és ezt a tényt a vámhatóság az értékesítést végző által az utas részére kiállított adó-visszaigénylő lapon igazolja,
- a terméket a vásárlás napjától számított 90 napon belül kiszállítják az Európai Unió területéről,
- a termékértékesítés – adóval számított – összellenértéke meghaladja a 175 eurót (52 000,- forint).

Külföldi utas az a természetes személy, aki az Európai Unió egyetlen tagállamának sem állampolgára, és nem jogosult az Unió egyetlen tagállamában sem állandó tartózkodásra, továbbá aki az Unió valamely tagállamának állampolgára ugyan, de lakóhelye az Unió területén kívül van.

Lakóhelynek minősül az a tartós, ott lakásra szolgáló hely, amellyel a természetes személy személyes és gazdasági kapcsolatai a legszorosabbak. Az utasnak érvényes úti okmánnyal vagy személye azonosítására szolgáló egyéb, a Magyar Köztársaság által elismert érvényes közokirattal kell rendelkeznie.

Az utasnak kilépéskor személyazonossága igazolása mellett be kell mutatnia a megvásárolt terméket, valamint az adó-visszaigénylő lapot (két példányban), továbbá a számla eredeti példányát. Az adó-visszaigénylő lapon és a számlán szereplő adatoknak meg kell egyezniük az úti okmányban szereplő személyes adatokkal. Az adóvisszaigénylő lap csak egy darab számlának a termékértékesítésre vonatkozó adatait tartalmazhatja úgy, hogy azoknak egyezniük kell a számla adataival.

A vámhatóság az adó-visszaigénylő lapot csak az utas kérelmére, a termék harmadik országba való kiszállításakor igazolhatja.

Az adó-visszaigénylő lap használata kötelező, melyet a termék megvásárlásakor a számla kibocsátója állít ki három példányban, és ebből két eredetit ad át a vevőnek. A vámhatóság a kilépés igazolását követően az adó-visszaigénylő lap egy példányát bevonja, a másikat visszaadja a külföldi utasnak.

Amennyiben Magyarországot nem harmadik ország felé hagyja el (például Bécsbe utazik, majd onnan repülőgéppel tér vissza az Európai Unión kívüli lakóhelyére), annak igazolását, hogy az árut az Unió területéről kiszállították, az Európai Unióból való kilépéskor kell kérni (a példa esetében a bécsi repülőtéren).

Az adó visszatéríttetését a termék értékesítőjénél személyesen a külföldi utas, illetőleg a nevében és képviselőjében eljáró meghatalmazottja indítványozhatja. Abban az esetben, ha a külföldi utas személyesen jár el, köteles úti okmányát bemutatni, ha nem személyesen jár el, a nevében és képviselőjében eljárónak csatolnia kell a nevére szóló írásos meghatalmazást.

Az adó visszatéríttetése érdekében a külföldi utas, illetőleg meghatalmazottja a termék értékesítőjének átadja az adó-visszaigénylő lap vámhatóság által záradékolt és lebélyegzett első példányát, továbbá bemutatja a termékértékesítés teljesítését tanúsító számla eredeti példányát.

A visszatérített adó forintban illeti meg a külföldi utast, amelyet készpénzben kell a termék értékesítőjének kifizetnie.

További információk a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes oldalán, a <http://nav.gov.hu> címen található, vagy kérdéseire a belföldről helyi tarifával hívható **06-40-FINÁNC (06-40-346-262)** számon kaphat válaszokat.